



Sygn. akt V CSKP 188/21

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 30 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Szanciło

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa J. sp. z o.o. w S.
przeciwko M. sp. z o.o. w G. (poprzednio: S. sp. z o.o. w G.)
o zapłatę kwoty 716.200,48 złotych
oraz z powództwa J. sp. z o.o. w S.
przeciwko M. sp. z o.o. w G. (poprzednio: S. sp. z o.o. w G.)
o zapłatę kwoty 93.382,02 euro
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 30 lipca 2021 r.,
skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 listopada 2019 r., sygn. akt V AGa (...),

**uchyła zaskarżony wyrok częściowo, to jest w pkt. B w całości
i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Apelacyjnemu w (...)
do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W połączonych do wspólnego rozpoznania sprawach z powództw J. sp. z o.o. z siedzibą w S. przeciwko S. sp. z o.o. z siedzibą w G. o zapłatę kwoty 716.200,48 zł z odsetkami ustawowymi (sygn. akt X GC (...)) oraz o zapłatę kwotę 93.283,02 euro z odsetkami ustawowymi za opóźnienie (sygn. akt X GC (...)), Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2018 r. oddalił powództwo o zapłatę kwoty 716.200,48 zł oraz zasądził na rzecz powoda kwotę 93.283,02 euro z ustawowymi odsetkami za zobowiązanie walutowe od 1 lutego 2018 r. do dnia zapłaty.

W sprawie o zapłatę kwoty 716.200,48 zł, Sąd Okręgowy ustalił, że powódkę łączyła z V. sp. z o.o. umowa z dnia 28 stycznia 2013 r. o podwykonawstwo robót żelbetonowych i murowych związanych z budową obiektu przy ul. G. w G., których inwestorem była pozwana. Z umowy tej wynikało m.in., że V. sp. z o.o. zawarł z pozwaną umowę o wykonawstwo tych robót. Strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 2.720.000,00 zł netto a dla celów porządkowych wskazały, że ekwiwalent wynagrodzenia w euro wynosi 650.639,88 euro. W związku z wykonywaniem umowy powódka wystawiła na rzecz V. sp. z o.o. cztery faktury VAT na łączną kwotę 1.349.380,45 zł. Spółka ta przełała na rzecz powódki w dniu 24 kwietnia 2013 r. kwotę 500.000,00 zł tytułem zapłaty należności wynikającej z faktury VAT nr (...) oraz nr (...), w dniu 25 marca 2013 r. kwotę 300.000,00 zł tytułem faktury VAT nr (...), w dniu 5 kwietnia 2013 r. kwotę 50.000,00 na poczet faktury VAT nr (...) oraz w dniu 9 kwietnia 2013 r. kwotę 70.000,00 zł na poczet faktury VAT nr (...). Łącznie V. sp. z o.o. w W. przełała na rzecz powódki kwotę 920.000,00 zł. Z kolei w dniu 2 kwietnia 2013 r. powódka, jako cesjonariusz, V. sp. z o.o., jako cedent, oraz pozwana, jako dłużnik, zawarły umowę przelewu wierzytelności, w której cedent oświadczył, iż przysługuje mu wierzytelność od dłużnika w kwocie 369.765,93 euro brutto. Następnie w dniu 25 kwietnia 2013 r. powódka oraz V. sp. z o.o. zawarły aneks do umowy z dnia 28 stycznia 2013 r., w którym ustaliły, że za wykonanie prac powódka otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 841.842,91 euro.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd Okręgowy przyjął za wiarygodne twierdzenia strony pozwanej, iż nie wiedziała o aneksach zawieranych do umowy podwykonawczej z dnia 28 stycznia 2013 r., skoro aneksy te były zawierane między powódką i V. sp. z o.o. a nie widniały na nim podpisy przedstawicieli pozwanej oraz nie został dołączony dowód nadania stronie pozwanej korespondencji zawierającej aneksy. Sąd podkreślił ponadto, że w aktach sprawy nie ma dokumentacji rozliczeniowej poszczególnych etapów prac wykonywanych przez powódkę. Jednocześnie powódka nie zgłosiła wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości. Brak takiego wniosku oraz dokumentacji rozliczeniowej uniemożliwiał, w ocenie Sądu pierwszej instancji, weryfikację twierdzeń powódki. Sąd stwierdził przy tym, że od podwykonawcy wymaga się zachowania szczególnej staranności w prowadzeniu dokumentacji dotyczącej podejmowanych przez niego czynności, a w innym wypadku podwykonawca musi liczyć się z tym, iż w ewentualnym procesie zostanie pozbawiony możliwości przedstawienia środków dowodowych na wskazywane przez siebie w pozwie okoliczności. Przyjmując, że powódka nie udowodniła zawartych w pozwie twierdzeń, Sąd Okręgowy oddalił powództwo o zapłatę kwoty 716.200,48 zł.

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie o zapłatę kwoty 93.283,02 euro, Sąd Okręgowy powtórzył, że powódkę łączyła z V. sp. z o.o. umowa z dnia 28 stycznia 2013 r. o podwykonawstwo robót żelbetonowych i murowych związanych z budową obiektu przy ul. G. w G., których inwestorem była pozwana. Z umowy tej wynikało m.in., że V. sp. z o.o. zawarł z pozwaną umowę o wykonawstw tych robót. Strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 2.720.000,00 zł netto a dla celów porządkowych wskazały, że ekwiwalent wynagrodzenia w euro wynosi 650.639,88 euro.

Sąd Okręgowy ustalił ponadto, że w dniu 6 lutego 2013 r. dokonano przekazania placu budowy w obecności pozwanej, powódki oraz V. sp. z o.o. a w dniu 30 października 2013 r. dokonano odbioru końcowego prac budowlanych. Sąd ustalił ponadto, że za wykonane roboty budowlane powódka wystawiła na rzecz V. sp. z o.o. faktury VAT. W dniu 31 maja 2013 r. pomiędzy powódką, pozwaną oraz V. został sporządzony przekaz, w którym V. sp. z o.o. oświadczyła, iż przysługuje jej

wierzytelność od pozwanej w kwocie 421.0004,27 euro i wyraża zgodę na dokonanie płatności przez pozwaną na rzecz powódki. Następnie w dniu 28 czerwca 2013 r. pomiędzy powódką, pozwaną oraz V. sp. z o.o. w W. został sporządzony przekaz, w którym to V. sp. z o.o. w W. oświadczyła, że przysługują jej wierzytelność od pozwanej w kwocie 568.929,17 euro i wyraża zgodę na dokonanie płatności przez pozwaną na rzecz powódki.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika ponadto, że w dniu 14 lutego 2013 r. V. sp. z o.o. i pozwana zawarły aneks (...) do umowy z dnia 28 stycznia 2013 r., w którym ustalono, że za wykonanie prac powódka otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 647.619,05 euro. Następnie w dniu 15 marca 2013 r. zawarto kolejny aneks (...), w którym ustalono, że za wykonanie prac powódka otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 691.666,67 euro. W dniu 18 marca 2013 r. umowę z dnia 28 stycznia 2013 r. aneksowano po raz kolejny, ustalając w aneksie (...), że za wykonanie prac powódka otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 707.142,86 euro. Sąd powtórzył przy tym ustalenie, że w dniu 2 kwietnia 2013 r. powódka, jako cesjonariusz, V. sp. z o.o., jako cedent, oraz pozwana, jako dłużnik, zawarły umowę przelewu wierzytelności, w której cedent oświadczył, iż przysługuje mu wierzytelność od dłużnika w kwocie 369.765,93 euro brutto.

Sąd Okręgowy ustalił ponadto, że „pozwana przełała na konto pozwanej” w dniu 14 maja 2013 r. kwotę 896.155,08 zł tytułem należności wynikającej z faktury VAT nr (...), w dniu 13 czerwca 2013 r. kwotę 728.239,75 zł tytułem należności wynikającej z faktury (...) nr (...) w dniu 28 czerwca 2013 r. kwotę 288.769,88 zł tytułem należności wynikającej z faktury (...) nr (...), w dniu 5 września 2013 r. kwotę 46.001,06 zł na poczet należności wynikającej z faktury VAT nr (...). Z całokształtu uzasadnienia wynika, że ustalenie to zawiera omyłkę pisarską, gdyż dotyczyło w istocie płatności dokonanej na konto powódki.

Rozpoznając sprawę o zapłatę kwoty 93.283,02 euro, Sąd Okręgowy stwierdził, że jej przedmiotem był zwrot kaucji zatrzymanych, jako zabezpieczenie usunięcia ewentualnych wad, przez pozwaną z wypłaconego powódcie wynagrodzenia. Oceniając żądanie, Sąd odwołał się do określonych w art. 647¹ § 5 k.c. zasad odpowiedzialności solidarnej inwestora z wykonawcą wobec

podwykonawcy. Jednocześnie Sąd Okręgowy stwierdził, że pozwana jako inwestor wyraziła zgodę na zawarcie umowy pomiędzy powódką jako podwykonawcą a wykonawcą, kreującą zobowiązanie, o którym mowa w art. 385 § 1 k.c., oparte na konstrukcji zobowiązania przemienne, tj. określającego treść świadczeń jedynie ramowo oraz przewidujące uprawnienie dłużnika do dokonania wyboru waluty, w jakiej spełni świadczenie, nadto określającego ściśle sposób rozliczenia świadczenia, jeżeli spełnienie tego świadczenia nastąpi w polskiej walucie. Sąd Okręgowy podniósł przy tym, że dopiero z chwilą dokonania wyboru między spełnieniem świadczenia w walucie obcej albo w walucie polskiej, zostaje skonkretyzowane świadczenie, które dłużnik zobowiązany jest spełnić na podstawie stosunku zobowiązaniowego łączącego go z wierzycielem. Przyjmując za podstawę prawną rozstrzygnięcia art. 647 k.c. i art. 647¹ § 5 k.c., Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w części. Powództwo podlegało oddaleniu w części dotyczącej żądania zasądzenia odsetek ze względu na przyjęcie, że termin rękojmi udzielonej przez powódkę upłynął z dniem 30 stycznia 2018 r., a więc roszczenie o zwrot kwot zatrzymanych tytułem gwarancji dobrego wykonania stało się wymagalne z dniem 1 lutego 2018 r.

W wyniku apelacji powódki i pozwanej Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie o zapłatę kwoty 716.200,48 zł zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 716.200,48 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 października 2013 r. a w pozostałej części żądanie zasądzenia odsetek oddalił oraz w sprawie o zapłatę kwoty 93.282, 02 euro zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił.

Przyczyną zmiany wyroku Sądu Okręgowego w części dotyczącej sprawy o zapłatę kwoty 716.200,48 zł było stwierdzenie przez Sąd Apelacyjny, że powódka przedstawiła fakturę nr (...) z 29 marca 2013 r. wraz z odpowiadającymi jej protokołami częściowymi odbioru zaakceptowanymi przez pozwaną, zgłoszenie podwykonawcy zaakceptowane przez pozwaną oraz wydruki z konta potwierdzające dokonanie częściowych płatności. Faktura ta została wystawiona na kwotę 1.097.057,28 zł, a w przedmiotowej sprawie powódka dochodziła z niej kwoty 716.200,48 zł wraz z odsetkami tytułem należnego

wynagrodzenia. Faktura ta została wcześniej częściowo zapłacona przez V. sp. z o.o. w W., a częściowo przez pozwaną jako kwota zasądzona wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 30 października 2014 r., X GC (...). Dokonując obliczeń kwot, na które opiewały faktury wystawiane przez powódkę, oraz wynagrodzenia przelanego powódce, Sąd Apelacyjny stwierdził, że kwoty te wraz z żądaniem dochodzonym w przedmiotowej sprawie nie przekraczają wysokości uzgodnionego w umowie z dnia 28 stycznia 2013 r. ryczałtowego wynagrodzenia w kwocie 2.720.000,00 zł netto. Z tych względów Sąd Apelacyjny nie przyznał, odmiennie niż Sąd pierwszej instancji, znaczenia aneksom zawierającym do umowy podwykonawczej. Jednocześnie Sąd Apelacyjny stwierdził, że ograniczenie przez powódkę żądania w sprawie prawomocnie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 30 października 2014 r., X GC (...), w której powódka także domagała się zasądzenia wynagrodzenia na podstawie faktury (...) z 29 marca 2013 r., nie oznacza, że powódka utraciła uprawnienie do dochodzenia pozostałej części, gdyż nie zrzekła się roszczenia. Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny uwzględnił apelację powódki w części i zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził na jej rzecz kwotę 716.200,48 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 października 2013 r., a w pozostałej części żądanie zasądzenia odsetek oddalił.

Zmieniając zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w części dotyczącej sprawy o zapłatę kwoty 93.282, 02 euro, Sąd Apelacyjny za zasadny uznał zarzut naruszenia „art. 233 k.p.c. poprzez pominięcie faktu wyboru waluty spełnienia świadczenia przez V. sp. z o.o.” i w konsekwencji stwierdził, że doszło do naruszenia art. 365 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 358 § 1 k.c. przez uznanie, iż powódka może domagać się zapłaty przez pozwaną w euro, chociaż V. sp. z o.o. dokonała wyboru waluty spełniania świadczenia w złotych. W ocenie Sądu Apelacyjnego, skoro V. sp. z o.o., jako generalny wykonawca, był uprawniony do zapłaty podwykonawcom zarówno w złotych albo w euro, to mógł dokonać wyboru jednego z tych świadczeń w celu zaspokojenia wierzyciela. Sąd stwierdził przy tym, że V. sp. z o.o. dokonała wyboru waluty świadczenia, spełniając wobec powódki część świadczenia w złotych polskich, wyraziła zgodę na zapłatę faktury nr (...) w złotych i częściowo ją w tej walucie uregulowała. W ocenie Sądu drugiej instancji, skoro zobowiązanie dłużnika było zobowiązaniem przemiennym w

rozumieniu art. 365 § 1 k.c. to samo spełnienie świadczenia w walucie polskiej świadczyło o wyborze waluty, a spełnienie świadczenia w części jest skuteczne wobec pozostałych dłużników solidarnych.

W powyższym kontekście Sąd Apelacyjny nawiązał do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2016 r., V CSK 62/16, i stwierdził, że czynność współdłużnika solidarnego (głównego wykonawcy) polegająca na wyborze waluty świadczenia nie była czynnością, która szkodziła pozwanej jako dłużnikowi ponoszącemu wobec powódki solidarną odpowiedzialność z wykonawcą. Czynność ta nie zmieniła na niekorzyść pozwanej warunków umowy, w szczególności do wysokości świadczenia w postaci wynagrodzenia. Na skutek tej czynności jednego z dłużników solidarnych nie uległ zwiększeniu zakres odpowiedzialności pozwanej wobec powódki w stosunku do zakresu tej odpowiedzialności istniejącej przed dokonaniem wyboru świadczenia przez jednego z dłużników solidarnych. Sąd Apelacyjny stwierdził zatem, że powódka nie mogła domagać się od pozwanej zapłaty kwoty roszczenia w euro i oddalił powództwo w sprawie o zapłatę kwoty 93.382,02 euro.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) powódka zaskarżyła skargą kasacyjną w części - w sprawie o zapłatę kwoty 93.382,02 euro - w której Sąd zmienił wyrok Sądu Okręgowego w G. w ten sposób, że oddalił powództwo oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej koszty zastępstwa procesowego oraz oddalił apelację powódki oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej koszty postępowania apelacyjnego. Wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) w części obejmującej sprawę o zapłatę kwoty 716.200, 48 zł nie został zaskarżony.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie prawa materialnego:

1. art. 358 § 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie, tj. zastosowanie przepisów prawa materialnego do niedostatecznie ustalonego przez sąd drugiej instancji stanu faktycznego, z pominięciem ustaleń faktycznych odnoszących się do przesłanek zastosowania normy prawa materialnego;

2. art. 365 § 1 i 2 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie, tj. zastosowanie do niedostatecznie ustalonego stanu faktycznego, z pominięciem ustaleń faktycznych odnoszących się do przesłanek stosowanej normy prawa materialnego.

W skardze kasacyjnej zarzucono także naruszenie przepisów postępowania:

1. art. 387 § 2¹ oraz art. 327¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez sporządzenie uzasadnienia niepełnego i obarczonego istotnymi brakami, które sprawiają, że zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej;

2. art. 382 k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie i bezpodstawne pominięcie części zebranego przez sąd pierwszej instancji materiału dowodowego.

W konkluzji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

Sąd Najwyższy zaważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała uwzględnieniu.

W związku z powołaniem się przez skarżącego na obie podstawy kasacyjne przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c. w pierwszej kolejności należy rozważyć zarzucone naruszenia przepisów procesowych. Oceny zarzutu naruszenia prawa materialnego można bowiem dokonywać dopiero wówczas, gdy stan faktyczny tkwiący u podstawy zastosowania przez sąd drugiej instancji w zaskarżonym wyroku przepisów prawa materialnego został ustalony prawidłowo i tym samym w sposób wiążący dla Sądu Najwyższego. W razie jednoczesnego powoływania się na obie podstawy kasacyjne, oceny zarzutu naruszenia prawa materialnego można dokonywać dopiero wówczas, gdy Sąd Najwyższy uzna zarzuty skarżącego dotyczące podstawy z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. za chybione (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 marca 2006 r., niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 25 października 2019 r., IV CSK 656/18, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z 10 września 2020 r., II CSK 125/19, niepubl.).

Skarżąca trafnie upatruje naruszenia art. 387 § 2¹ k.p.c. w sporządzeniu uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób uniemożliwiający dokonanie kontroli kasacyjnej. Przepis ten został znowelizowany z dniem 7 listopada 2019 r. i w nowym brzmieniu znajdował zastosowanie do spraw wszczętych i niezakończonych przed tą datą (art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw,

Dz.U. z 2019 r., poz. 1469). Nowelizując art. 387 § 2¹ k.p.c., ustawodawca określił treść uzasadnienia wyroku sądu drugiej instancji. Przed zmianą art. 387 § 2¹ k.p.c. stanowił jedynie, że gdy sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego ani nie zmienił ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących tych ustaleń, uzasadnienie wyroku mogło ograniczać się do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Treść uzasadnienia wyroku sądu drugiej instancji określono wówczas na podstawie odpowiednio stosowanego art. 328 § 2 k.p.c. (w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.) mając na względzie, że sąd drugiej instancji jest także sądem orzekającym merytorycznie, a więc uzasadnienie jego wyroku powinno odpowiadać zarówno kontrolnej, jak i merytorycznej funkcji apelacji. Wspominana nowelizacja usankcjonowała to podejście.

Naruszenie art. 387 § 2¹ k.p.c. może ponadto stanowić, podobnie jak w poprzednim stanie prawnym naruszenie art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., usprawiedliwioną podstawę kasacyjną w postaci naruszenia przepisów postępowania, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie posiada wszystkich koniecznych elementów lub zawiera braki uniemożliwiające przeprowadzenie jego kontroli kasacyjnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2018 r., IV CSK 106/17, niepubl.). W odniesieniu do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia art. 387 § 2¹ pkt 1 k.p.c. stanowi, że jeżeli sąd drugiej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe lub odmiennie ocenił dowody przeprowadzone przed sądem pierwszej instancji, uzasadnienie powinno także zawierać ustalenie faktów, które sąd drugiej instancji uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Z kolei w zakresie dotyczącym wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku niezbędne jest w świetle art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c. objęcie oceną poszczególnych zarzutów apelacyjnych. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku tych wymagań nie spełnia.

W pierwszej kolejności wymaga odnotowania, że w przedmiotowej sprawie powódka dochodziła zapłaty wynagrodzenia za wykonane prace, które pozwana zatrzymała tytułem gwarancji dobrego wykonania. Według twierdzeń powódki faktury obejmujące wynagrodzenie za wykonane prace, dokumentujące odrębne zobowiązania, opiewały na kwoty w euro. W sprawie o zapłatę kwoty

93.382,02 euro powódka przedstawiła do rozliczenia faktury o numerach (...), (...), (...), (...). Uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera jednak ustaleń dotyczących zobowiązań, które miały dokumentować te faktury, oraz waluty, w której świadczenia z nich wynikające, miały zostać wyrażone. W szczególności brak jest jakichkolwiek rozważań dotyczących zatrzymania wynagrodzenia tytułem gwarancji dobrego wykonania. Na Sądzie Apelacyjnym spoczywał obowiązek wyjaśnienia tych kwestii, skoro zmienił wyrok Sądu Okręgowego w G. i oddalił powództwo, którym dochodzone zwrotu kwoty zatrzymanych tytułem gwarancji dobrego wykonania.

Powyższe braki uniemożliwiają ponadto kontrolę prawidłowości stwierdzenia przez Sąd Apelacyjny, że umowa z dnia 28 stycznia 2013 r. zawierała zobowiązanie o cechach określonych w art. 358 § 1 k.c. Kwalifikacja ta nie była przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w wyroku z 9 września 2016 r., V CSK 62/16, na który powołał się Sąd Apelacyjny. Ze względu na treść zarzutów wniesionej wówczas skargi kasacyjnej, Sąd Najwyższy nie mógł poddać tej kwalifikacji kontroli w postępowaniu kasacyjnym. Kwestii tej Sąd Apelacyjny również nie rozważał, chociaż zmienił w tym zakresie wyrok Sądu Okręgowego. Orzekając reformatoryjnie, Sąd Apelacyjny był natomiast obowiązany wyjaśnić podstawę prawną wyroku, co powinno polegać natomiast nie tylko na przytoczeniu przepisów prawa, lecz także przeprowadzenia ich wykładni oraz wskazania jej wpływu na wynik sprawy. Proste odwołanie się przez Sąd Apelacyjny do wyroku Sądu Najwyższego z 9 września 2016 r., V CSK 62/16, stanowiło więc w istocie pozór kontroli apelacyjnej i uchybienie, które mogło wywrzeć istotny wpływ na wynik sprawy.

Na tym jednak wady uzasadnienia zaskarżonego wyroku się nie wyczerpują. W przedmiotowej sprawie uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego powinno było wyjaśnić przyczyny zmiany dokonanej przez sąd pierwszej instancji oceny sprawy na korzyść strony przeciwnej. Odwołanie się przez Sąd Apelacyjny do spełnienia przez V. na rzecz powódki części świadczenia dokumentowanego przez fakturę (...) w walucie polskiej tego wymagania nie spełnia, gdy wziąć pod uwagę, że w sprawie o zapłatę kwoty 93.382,02 euro powódka nie dochodziła zapłaty wynagrodzenia dokumentowanego tą fakturą. Z uzasadnienia zaskarżonego

wyroku nie wynika natomiast, czy w ocenie Sądu Apelacyjnego sposób spełnienia świadczenia w odniesieniu do kwoty wynikającej z faktury (...) oznacza wybór waluty świadczenia także w odniesieniu do należności określonych w dalszych fakturach przedstawionych w przedmiotowej sprawie, które były wystawiane w walucie euro, oraz w trójstronnej umowie przekazu. Zmieniając wyrok Sądu pierwszej instancji, Sąd Apelacyjny miał natomiast obowiązek przedstawić własną ocenę dokumentów wskazujących na inny wybór waluty. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku całkowicie pomija jednak faktury, protokoły częściowego odbioru prac, trójstronne umowy przekazu, które wskazywały na spełnienie świadczenia w euro. Także to zaniechanie uniemożliwia Sądowi Najwyższemu kontrolę kasacyjną rozumowania, które stało za zmianą zaskarżonego wyroku, a może wręcz sugerować, że część argumentacji powódki została przez Sąd Apelacyjny pominięta.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy nie mógł odnieść się do zarzutów naruszenia prawa materialnego sformułowanych w skardze kasacyjnej, stąd orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁵ k.p.c.).

ke